Lietas Nr. A420523912
Lietas arhīva Nr. AA43-0745-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2015.gada 1.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente K.Krastiņa,
tiesneses A.Kovaļevska un L.Vīnkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts policijas faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, kā arī par mantisko zaudējumu 603,72 *euro* apmērā un morālā kaitējuma 71 143,59 *euro* apmērā atlīdzināšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 30.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/, uzskatot, ka 2012.gada 9.janvārī viņas īrētājā dzīvoklī, /adrese A/, notika ielaušanās, kuru atbalstīja Valsts policijas darbinieki, vērsās Valsts policijā, lūdzot atzīt policijas amatpersonu rīcību par prettiesisku un atlīdzināt nodarītos mantiskos zaudējumus un morālo kaitējumu.

[2] Ar Valsts policijas 2012.gada 6.augusta lēmumu Nr.301 (turpmāk – Lēmums) nolemts:
1) atzīt, ka Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Olaines iecirkņa (turpmāk – Iecirknis) policijas darbinieku/Valsts amatpersona/ un /Valsts amatpersona/ rīcība, izbraucot notikuma vietā 2012.gada 9.janvārī, bija atbilstoša normatīvo aktu prasībām un līdz ar to tajā nav saskatāmas disciplinārsodāma pārkāpuma pazīmes;
2) atzīt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Iekšējās izmeklēšanas biroja veikto dienesta pārbaudi par /pers. A/ 2012.gada 6.janvāra un 2012.gada 10.janvāra iesniegumos norādītajiem apstākļiem par objektīvu un likumīgu. Līdz ar to Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Iekšējās izmeklēšanas biroja veiktās pārbaudes veicēja rīcībā nav saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes;
3) atteikt atzīt /pers. A/ tiesības uz mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu;
4) atteikt atzīt /pers. A/ tiesības uz morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

[3] 2012.gada 3.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – pieteicēja) pieteikums. Pieteikumā norādīts, ka Lēmums pieņemts, neievērojot objektīvās izmeklēšanas principu, proti, netika nopratināti liecinieki, kuri bija klāt 2012.gada 4. un 9.janvāra notikumos. Pieteicēja norāda, ka viņai liegta iespēja iepazīties ar /pers. B/ liecību kriminālprocesa Nr.11352005612 ietvaros, lai gan uz tās pamata pieņemts Lēmums, kā arī Lēmumā minētie apgalvojumi nav patiesi. Līdz ar to Lēmums pieņemts, balstoties uz apgalvojumiem, nevis faktiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 30.janvāra spriedumu pieteikums noraidīts.
Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.
[4.1] No lietas faktiskajiem apstākļiem un lietas dalībnieku paskaidrojumiem secināms, ka lietā ir strīds par Iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoru Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/, /Valsts amatpersona/ un /Valsts amatpersona/ faktiskās rīcības 2012.gada 4. un 9.janvārī tiesiskumu, kas, pieteicējasprāt, izpaudusies kā /pers. B/ veiktās ielaušanās atbalstīšana un bezdarbība.
[4.2] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tostarp, tiesas sēdē nopratinot lieciniekus /pers. C/ (pieteicējas meita), /pers. D/ (pieteicējas meitas draudzene), /pers. E/ (/pers. C/ paziņa), /pers. B/ (dzīvokļa /adrese A/, īpašnieces /pers. F/ dēls un pilnvarotā persona), /Valsts amatpersona/(policijas amatpersona), /Valsts amatpersona/ (policijas amatpersona), /Valsts amatpersona/ (policijas amatpersona, /Valsts amatpersona/(policijas amatpersona) un /Valsts amatpersona/ (policijas amatpersona) kopsakarā ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, tiesa secinājusi, ka 2012.gada 4. un 9.janvārī policijas inspektori Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/, /Valsts amatpersona/ un/Valsts amatpersona/ nav rīkojušies prettiesiski, proti, nav atbalstījuši /pers. B/ ielaušanās mēģinājumu pieteicējas īrētajā dzīvoklī /adrese A/, kā arī policijas inspektoru rīcībā nav konstatējama prettiesiska bezdarbība. Minētie secinājumi izdarīti, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[4.2.1] 2012.gada 4.janvārī Iecirknī no iesniedzējas meitas /pers. C/ saņemts izsaukums uz /adrese A/. /pers. C/ ziņoja, ka nepazīstams vīrietis mēģina iekļūt šajā dzīvoklī. Minētais izsaukums tika reģistrēts Iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Operatīvās vadības grupas „Dežuranta pierakstu grāmatā Nr.653" ar kārtas Nr.4 „2012.gada 4.janvārī plkst.18.35 tika saņemta informācija no /pers. C/, ka /adrese A/, vīrietis mēģina iekļūt dzīvoklī. Plkst.18.37 izbrauca /Valsts amatpersonas/ (*lietas I sējuma 130.lapa*).

Savukārt 2012.gada 9.janvārī Iecirknī saņemts izsaukums, kas Iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Operatīvās vadības grupas „Dežuranta pierakstu grāmatā Nr.653" reģistrēts ar kārtas Nr.4 „2012.gada 9. janvārī plkst. 17.42 saņemta informācija, ka /adrese A/, īpašnieks netiek savā dzīvoklī. Plkst. 17.47 izbrauca /Valsts amatpersonas/" (*lietas I sējuma 129.lapa*).

No minētā secināms, ka pēc izsaukumu saņemšanas, policijas inspektori nekavējoties devušies uz izsaukumā norādīto adresi.

[4.2.2] Lietā konstatēts, ka 2012.gada 4.janvārī inspektori Valsts amatpersona un /Valsts amatpersona/ nekavējoties pēc izsaukuma saņemšanas izbraukuši uz norādīto adresi. Pie mājas /adrese A/, pie policijas inspektoriem pienācis vīrietis, kā vēlāk noskaidrojās – /pers. B/, un teicis, ka tikko mēģinājis parunāt ar sava dzīvokļa īrniekiem, uz ko viņi, iespējams, izsaukuši policiju. Policijas inspektori kopā ar /pers. B/ devušies uz dzīvokli pie /pers. C/. Viņa durvis atvērt atteikusies un paskaidrojusi, ka ar /pers. B/ nerunās. Tad /pers. B/ aizgājis, un /pers. C/ atvērusi durvis policijas inspektoriem. /pers. C/ paskaidrojusi, ka dzīvokli īrē un ir nesaskaņas par īres līguma pildīšanu. Policijas inspektori piedāvājuši viņu klātbūtnē abām pusēm rast risinājumu, kam /pers. C/ nav piekritusi. Policijas inspektori abām pusēm izskaidrojuši, ka par īres līguma saistību nepildīšanu tām jāvēršas tiesā. Pārliecinoties, ka izsaukuma vietā policijas klātbūtne nav nepieciešama, inspektori aizbraukuši (*lietas I sējuma 152.lapa*).

No minētā secināms, ka policijas inspektori izskaidrojuši abām konfliktā iesaistītajām pusēm, kā risināms izveidojies strīds.

[4.2.3] Savukārt 2012.gada 9.janvārī saņemts zvans no /adrese A/, ka īpašnieks netiek savā dzīvoklī.

Policijas inspektors Valsts amatpersona paskaidroja, ka 2012.gada 9.janvārī ieradies uz izsaukumu /adrese/, kur īpašnieks netiek savā dzīvoklī. /pers. B/ paskaidrojis, ka netiek savā dzīvoklī, lai pārbaudītu, kas tur dzīvo, un lai apsekotu dzīvokļa stāvokli. /pers. A/ dzīvokļa durvis nav atvērusi un uz telefona zvaniem nav atbildējusi. /pers. B/ kopā ar atslēdznieku gribējis attaisīt durvis, jo īrnieki bija nomainījuši atslēgas. Kad atslēdznieks sācis urbt durvis, policijas inspektors Valsts amatpersona pieprasījis nekavējoties pārtraukt minētās darbības. Tad bija dzirdams, ka kāds dzīvoklī runā pa telefonu. Tanī brīdī ieradusies /pers. C/, kas paskaidrojusi, ka /pers. A/ ir dzīvoklī, un baidās no /pers. B/ un durvis vaļā nevērs. Abām konfliktā iesaistītajām pusēm izskaidrotas tiesības vērsties tiesā (*lietas I sējuma 154.lapa*).

Ierodoties notikuma vietā, policijas inspektoru Valsts amatpersona pie mājas sagaidīja /pers. B/, kurš paskaidroja, ka viņa māte, kas atrodas ārzemēs, dzīvokli izīrējusi /pers. A/, /pers. B/ ir atgriezies no ārzemēm, un viņam nav, kur dzīvot, tāpēc vēlas pārtraukt līgumsaistības. /pers. B/ uzrādījis pilnvaras kopiju, ko viņam atsūtījusi māte. No pilnvaras izriet, ka /pers. B/ var rīkoties ar dzīvokli pēc saviem ieskatiem. Policijas inspektors Valsts amatpersona paskaidroja, ka viņam jāvēršas tiesā šī jautājuma risināšanā. Ar /pers. B/ policijas inspektors Valsts amatpersona sarunājies pie mājas un uz dzīvokli nav gājis (*lietas I sējuma 155.lapa*).

No minētā secināms, ka policijas inspektori nav atbalstījuši /pers. B/ darbības, turklāt pieprasījuši nekavējoties pārtraukt minētās darbības. Policijas inspektori arī izskaidrojuši abām konfliktā iesaistītajām pusē, kā risināms civiltiesiskais strīds.

[4.2.4] Lietā atrodas arī 2012.gada 9.janvāra telefonsarunu ieraksti (*lietas I sējuma 162.lapa*), kā arī papildus pieņemtais paskaidrojums no Iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora Valsts amatpersona (*lietas I sējuma 127.lapa*). Inspektors Valsts amatpersona paskaidro, ka 2012.gada 9.janvārī, saņemot telefoniski informāciju no pieteicējas par to, ka viņas dzīvoklī /adrese A/, kāds vīrietis vairākkārtīgi mēģina ielauzties, paskaidroja pieteicējai, ka Iecirknī jau iepriekš tika saņemta informācija, ka minētā dzīvokļa saimnieces dēls netiek iekšā savā dzīvoklī un līdz ar to Valsts policijas darbinieki ir izbraukuši un jau atrodas notikuma vietā – aiz pieteicējas īrētā dzīvokļa durvīm. Tāpat inspektors Valsts amatpersona pieteicējai paskaidroja, ka viņa var vērt vaļā dzīvokļa durvis, jo Valsts policijas darbinieki tieši stāv pie tām. Pieteicēja kategoriski atteicās vērt vaļā dzīvokļa durvis, paziņojot, ka neuzticas Valsts policijas darbiniekiem, līdz ar to no viņas nebija iespējams pieņemt iesniegumu vai paskaidrojumu par notikušo. Par minēto notikumu Valsts policijas darbinieki, kuri bija izbraukuši uz izsaukumu, sastādīja ziņojumu (*lietas I sējuma 152. – 155.lapa*).

No minētā secināms, ka policijas inspektori centušies izskaidrot pieteicējai savas ierašanās mērķi, tomēr pieteicēja atteikusies atvērt durvis. Arī pati pieteicēja atzīst, ka durvis atvērt atteikusies.

[4.2.5] No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Iekšējās izmeklēšanas biroja veiktās dienesta pārbaudes atzinuma (turpmāk – Atzinums) (*lietas I sējuma 144.-150.lapa*) izriet, ka veiktās dienesta pārbaudes laikā izvērtēti pieteicējas iesniegumos norādītie fakti par Iecirkņa policijas darbinieku rīcības atbilstību, izbraucot uz izsaukumiem uz pieteicējas īrēto dzīvokli /adrese A/, 2012.gada 4.janvārī un 2012.gada 9.janvārī.

Dienesta pārbaudē noskaidrots, ka 2012.gada 4.janvārī un 2012.gada 9.janvārī starp pieteicēju un /pers. B/ notika civiltiesiska rakstura strīds par dzīvokļa, kas atrodas /adrese A/, īres tiesībām.

[4.2.6] Ievērojot minēto, Atzinumā konstatēts, ka 2012.gada 4. un 9.janvārī Iecirkņa policijas inspektori Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/, /Valsts amatpersona/u n /Valsts amatpersona/ nav rīkojušies prettiesiski, proti, nav atbalstījuši /pers. B/ ielaušanās mēģinājumu pieteicējas īrētajā dzīvoklī /adrese A/, kā arī nav konstatēta prettiesiskā bezdarbība (*lietas 144.-150.lapa*).

A r Lēmumu nolemts atzīt, ka Iecirkņa policijas inspektori Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/, /Valsts amatpersona/u n /Valsts amatpersona/ rīkojušies atbilstoši normatīvo aktu prasībām un līdz ar to nav saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes, kā arī atteikts atzīt pieteicējas tiesības uz mantiskā zaudējuma un morālā kaitējuma atlīdzinājumu (*lietas I sējuma 90.-98.lapa*).

No minētā izriet, ka Valsts policija policijas inspektoru Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/, /Valsts amatpersona/un /Valsts amatpersona/ rīcību ir izvērtējusi un nav konstatējusi tās prettiesiskumu.

[4.2.7] Tiesa, noklausoties lietā esošos audioierakstus, secinājusi, ka tie pēc būtības apstiprina policijas darbinieku sniegtajās liecībās norādītos apstākļus. Proti, no lietā esošajiem audioierakstiem izriet, ka policijas darbinieki piedāvā pusēm risināt strīdu sarunu ceļā, nevienā audioierakstā nav dzirdama durvju laušana, urbšana, kā arī neviena persona šādu rīcību savās sarunās nepiemin. No audioierakstiem un pieteicējas tiesas sēdēs sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja un /pers. C/ atteicās komunicēt ar /pers. B/, kā arī policijas darbiniekiem, neizskaidroja situāciju, nevēra vaļā durvis. Turklāt pieteicēja tiesas sēdē pati atzina, ka bija saņēmusi brīdinājumus par īres attiecību izbeigšanu. Tādējādi tiesa piešķir lielāku ticamību policijas darbinieku tiesas sēdēs sniegtajām liecībām.

[4.2.8] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, atzīsts, ka veiktajā dienesta pārbaudē objektīvi izvērtēti visi lietas apstākļi, līdz ar to policijas inspektoru Valsts amatpersona, /Valsts amatpersona/,/Valsts amatpersona/ un /Valsts amatpersona/ rīcībā bija atbilstoša normatīvo aktu prasībām. Ievērojot minēto, Lēmums šajā daļā atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteikums šajā daļā noraidāms.

[4.3] Pieteicēja pieteikumā ir izteikusi prasījumu atlīdzināt mantiskos zaudējumus Ls 424,30 un morālo kaitējumu Ls 50 000 apmērā.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Jautājumu par personiskā un morālā kaitējuma, kā arī mantisko zaudējumu atlīdzināšanu regulē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments atzinis, ka prasījums par atlīdzinājumu nav pastāvīgs prasījums. Persona administratīvajā tiesā var prasīt nevis vienkārši atlīdzinājumu kā tādu neatkarīgi no kaitējuma avota, bet tikai atlīdzinājumu par kaitējumu, kas nodarīts ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 2.marta spriedumu lietā Nr.SKA -246/2007*).

No minētā secināms, ka personai ir tiesības uz mantiskā zaudējuma un morālā kaitējuma atlīdzinājumu tikai tad, ja mantiskais zaudējums un morālais kaitējums nodarīts ar iestādes prettiesisku lēmumu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Ņemot vērā, ka tiesa Valsts policijas amatpersonu faktiskās rīcības prettiesiskumu nav konstatējusi, atzīstams, ka nav pamata mantisko zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanai, un pieteikums šajā daļā ir noraidāms.

[5] Par spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā papildus pieteikumā minētajam norādīts sekojošais.

[5.1] Pirmās instances tiesa sprieduma aprakstošajā daļā nav uzskaitījusi visus pieteicējas prasījumus, kas sniegti Administratīvajai rajona tiesai, un nav norādījusi to būtību. Tāpat spriedumā nav apsvērumi, ar kuriem pamatots pieteikums, nav minēti visi tie Valsts policijai adresētie iesniegumi, ar kuriem pieteicēja ziņoja par Valsts policijas prettiesisko faktisko rīcību. Proti, nav minēti apsvērumi, ka Valsts policijas darbinieku rīcības rezultātā 2012.gada 4. un 9.janvārī pārkāpts pieteicējas un viņas meitas pamattiesības uz privātās un ģimenes dzīvi un uz dzīvokļa neaizskaramību, pieteicēja tika nostādīta bezizejas situācijā, jo pieteicēja 2012.gada 9.janvārī bija slima un dzīvoklī atradās viena, kopš 2012.gada 4.janvāra pieteicēja un viņas meita, prettiesiski /pers. B/ atslēdzot elektrību, par ko /pers. B/ netika prasīts sniegt viņa paskaidrojumu, sešas dienas sēdēja tumsā. Tādējādi Administratīvā rajona tiesa, ignorējot lietā esošos pierādījumus, taisījusi nepatiesu spriedumu.

[5.2] Tiesa nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu un spriedumu nav pamatojusi ar vispusīgiem, pilnīgiem un objektīvi pārbaudāmiem pierādījumiem. Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā pieteicējas iesniegtos pierādījumus, atdevusi atpakaļ lietisko pierādījumu, nav ņēmusi vērā visu tiesas sēdēs nopratināto liecinieku liecības un pretrunas Valsts policijas darbinieku liecībās, kā arī noraidījusi pieteicējas lūgumu izsaukt liecinieku, līdz ar to nav izvērtējusi visus faktus.

Tāpat Administratīvā rajona tiesa ir pieļāvusi vairākus procesuālus pārkāpumus un nav ievērojusi taisnīguma principu. Liedzot pieteicējai iepazīties ar kriminālprocesa Nr.11352005612 materiāliem, pārkāpts arī vienlīdzības princips. Tiesa spriedumā vienam pierādījumam (faktam) devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu (faktu), nenorādot apsvērumus.

[5.3] Lietā nav strīds tikai par četru Valsts policijas darbinieku faktisko rīcību 2012.gada 4. un 9.janvārī, bet arī par pieteikumā un apelācijas sūdzībā minēto pārējo amatpersonu rīcību, par Valsts policijas prettiesiski veikto izmeklēšanu un Lēmumu.

[6] Paskaidrojumos par apelācijas sūdzību Valsts policija norāda, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma, pamatojoties uz Lēmumā un lietas izskatīšanas laikā jau minēto.

[7] Saskaņā ar APL 245. un 304.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā kopsakarā ar apelācijas sūdzības motīviem un procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

[10] Pieteicējas apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus apgabaltiesa atzīst par nepamatotiem.

[10.1] Apgabaltiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pirmās instances tiesa ir izskatījusi tos pieteicējas prasījumus, saistībā ar kuriem tikusi ierosināta konkrētā administratīvā lieta atbilstoši pieteicējas pieteikumam – par policijas amatpersonu rīcību 2012.gada 9.janvāra notikumu saistībā ar dzīvokli /adrese A/.

Pieteikums daļā par Valsts policijas vadības saukšanu pie atbildības un amatpersonu sodīšanu ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2012.gada 10.septembra lēmumu netika pieņemts, un minētais tiesas lēmums ir stājies spēkā.

Tiesai nav pienākuma spriedumā atreferēt visus kāda procesa dalībnieka lietā izteiktos argumentus, bet gan jāpārbauda lietas izspriešanai būtiskos apstākļus un argumentus, ko pirmās instances tiesa, apgabaltiesas ieskatā, ir darījusi, izskatot lietu.

[10.2] Pieteicējas un dzīvokļa īpašnieces pārstāvja civiltiesiskais strīds, kas izriet no īres līguma – tajā skaitā par to, vai tiek nodrošināti ar īres līgumu saistītie pakalpojumi, tostarp, elektroenerģijas padeve, ir risināmi civiltiesiskajā kārtībā, kā to pieteicējai pareizi un vairākkārt norādījuši policijas darbinieki. Policijas amatpersonas elektrības atslēgšanu strīdus dzīvoklī neveica, neveicināja, un šim jautājumam nav tiesiskas nozīmes izskatāmajā lietā, kur tiek vērtēta konkrētā policijas amatpersonu iespējamā prettiesiskā rīcība saistībā ar dzīvokļa /adrese A/, durvju urbšanu 2012.gada 9.janvārī.

[10.2] Pretēji pieteicējas norādei, apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa vispusīgi pārbaudījusi lietas faktiskos apstākļus, iegūstot visas iespējamās liecības, kas sniedza ziņas par būtiskiem lietā noskaidrojamiem faktiem. Tostarp tiesa ir izsaukusi un uzklausījusi arī pieteicējas pieteiktos lieciniekus – /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/.

Tiesa noraidījusi pieteicējas lūgumu par /pers. G/ izsaukšanu liecinieku statusā, jo nesaskatīja tam pamatu. Apgabaltiesa, ievērojot to, ka /pers. G/ 2012.gada 9.janvāra vakarā nav bijis notikuma vietā, kad notika dzīvokļa durvju urbšana, atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidījusi pieteicējas lūgumu.

Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā visu tiesas sēdēs nopratināto liecinieku liecības, bet, izvērtējot liecības kopsakarā ar audioierakstiem, lielāku ticamību piešķīrusi policijas darbinieku sniegtajās liecībās norādītajiem faktiem (pirmās instances tiesas sprieduma [7.7] punkts).

Arī apgabaltiesa, iepazīstoties ar liecību saturu, lielāku ticamību piešķir policijas darbinieka /Valsts amatpersona/ norādītajam, ka nav devis rīkojumu urbt dzīvokļa durvis (ko apstiprina arī /pers. B/ liecība), iepretim /pers. A/ un /pers. D/ liecībām, ka policijas darbinieki deva rīkojumu urbt durvis.

Apgabaltiesa nekonstatē policijas darbinieku ieinteresētību /pers. C/ un /pers. B/ civiltiesiskajā konfliktā, jo jau iepriekš konfliktā iesaistītajām pusēm Iecirkņa amatpersonas bija norādījušas, ka šis strīds ir risināms tiesas ceļā, tas nav policijas kompetencē. Līdz ar to apgabaltiesas nesaskata policijas darbinieku ieinteresētību un kādu iespējamo neobjektivitāti.

Policijas amatpersona, kas bija notikuma vietā 2009.gada 9.janvārī – /Valsts amatpersona/ – liecināja, ka, kad saistībā ar izsaukumu ieradās pie dzīvokļa /adrese A/, durvīm, tur jau bija /pers. B/ ar atslēdznieku, un atslēdznieks paziņoja, ka urbs durvis. Zvanīts pie dzīvokļa durvīm, neviens durvis nevēra. Tad atslēdznieks sāka urbt durvju atslēgas serdeni. Kad atslēdznieks kādā brīdī urbi izslēdza, varēja dzirdēt, ka kāds dzīvoklī ir, iespējams, runā pa telefonu. Tajā brīdī pateica atslēdzniekam, lai izbeidz urbšanu. Tad atnāca arī /pers. C/, kura teica, ka dzīvoklī esot /pers. A/, kura durvis nevēršot, jo baidās no /pers. B/ (*lietas I sējuma 231.-234.lapa*).

Tāpat notikuma laikā visu laiku klāt bijis /pers. B/, kurš liecināja, ka 2012.gada 9.janvāra vakarpusē pieaicināja atslēdznieku un policijas darbinieku, jo vēlējās tikt savā dzīvoklī. Policistam uzrādīja pilnvaras kopiju no dzīvokļa īpašnieces – viņa mātes. Sākumā policists pieklauvēja pie durvīm un prasīja, vai kāds ir mājās un lai atver durvis. Neviens neatbildēja, un tad atslēdznieks sāka taisīt durvis vaļā. Durvju urbšana sākās pēc policijas ierašanās; policists neteica, lai turpinātu urbšanu, neiesaistījās, vienkārši bija klāt. Bija ieradusies /pers. A/ meita un teica, ka dzīvoklī ir viņas māte, un tad tas viss tika apturēts. Urbšanu apturēja policijas darbinieks (*lietas I sējuma 202.-204.lapa*).

Pieteicējas meita /pers. C/ un viņas draudzene /pers. D/ ieradās notikuma vietā – pie dzīvokļa durvīm laikā, kad urbšana jau tika veikta. Līdz ar to viņas nevarēja zināt, vai policijas amatpersona deva rīkojumu durvis urbt. /pers. C/ liecināja, ka urbšanu apturēja policists Valsts amatpersona (*lietas I sējuma 202.-204.lapa*).

/pers. D/ (/pers. C/ draudzene) liecināja, ka 2012.gada 9.janvārī piezvanīja /pers. C/. Viņa bija diezgan satraukta un atbrauca. Teica, ka pie /pers. A/ urbj durvis, mēģina ielauzties. Aizgāja uz dzīvokli. Kāpņu telpā notika urbšana, stāvēja policists, saimnieces dēls, viņa sieva, vēl kāds draugs un pats urbējs. Pajautāja policistam vārdu un uzvārdu, to pierakstīja. Urbšana turpinājās, policists to neapturēja. Aiz durvīm bija /pers. A/. Viņa mēģināja sazvanīt policiju, lai viņi piezvana /Valsts amatpersona/ un pajautā, uz kāda pamata viņi drīkst ielauzties dzīvoklī. Durvju urbšana notika pusstundu vai 40 minūtes. Policija tiesības neizskaidroja, policists vienkārši teica, lai turpina urbt. /pers. A/ runāja caur durvīm, durvis baidījās atvērt (*lietas I sējuma 202.-204.lapa*).

Apgabaltiesa, ievērojot to, ka pieteicējas meita /pers. C/ un viņas draudzene /pers. D/ ieradās notikuma vietā – pie dzīvokļa durvīm – laikā, kad jau notika urbšanas process, secina, ka šādos apstākļos viņas nevarēja dzirdēt un zināt, vai policijas amatpersona deva rīkojumu durvis urbt. Turklāt, no brīža, kad /pers. A/ piezvanīja /pers. C/, tad tā piezvanīja /pers. D/, atbrauca pie /pers. D/ un abas aizgāja uz strīdus dzīvokli, bija pagājis laiks, līdz ar to /pers. D/ nebija klāt urbšanas sākumā un nevarēja zināt, cik ilgi urbšana notikusi; tāpat viņa nevarēja zināt to, ko tajā brīdī darīja /pers. A/ – ka meģināja sazvanīt policiju, lai tie piezvana/Valsts amatpersona/ – jo /pers. A/ bija aiz durvīm, un viņa notikumu laikā arī /pers. D/ nezvanīja un ar viņu nesarunājās.

Apgabaltiesas ieskatā, ievērojot to, ka /pers. C/ ir pieteicējas meita un /pers. D/ meitas draudzene, /pers. D/ savas liecības saskaņoja ar pieteicējas izstāstīto, un viņas liecības nav objektīvas, bet ir sniegtas nolūkā apstiprināt pieteicējas versiju, kaut pati pieteicēja arī nevarēja dzirdēt to, vai policijas amatpersonas deva kādu rīkojumu saistībā ar durvju urbšanu.

Pati pieteicēja atradās dzīvoklī iekšā, izlikās, ka viņas dzīvoklī nav, un viņa nevarēja dzirdēt un sekot līdzi visai notikumu gaitai, kas risinājās aiz aizslēgtajām durvīm (vai kāda persona vispār lika atslēdzniekam urbt slēdzeni, un kāda tieši persona), jo īpaši, ievērojot to, ka tieši pie durvīm darbojās atslēdznieks, klāt vēl bija /pers. B/ ar sievu, policijas darbinieki pienākuši tikai vēlāk un bija no durvīm attālus.

Apgabaltiesas ieskatā apstākļos – kad pieteicēja sākotnēji izlikās, ka viņas dzīvoklī nav, savukārt dzīvokļa īpašnieces pārstāvis izsauca policiju, norādot, ka nevar tikt savā īpašumā, iespējamie īrnieki uz kontaktiem neiziet, uz telefona zvaniem neatbild, tiem ir nenokārtotas īres saistības, dzīvokļa durvis neviens never, īpašuma atslēga nomainīta un dzīvoklī darbadienas vakarā neviena nav – šādos apstākļos policijai sākotnēji nebija pamata uzskatīt, ka ir kādas personas, kuru tiesības, iespējams, tiek skartas (piemēram, iespējamie īrnieki), dzīvokļa īpašnieka pilnvarotajai personai mēģinot tikt īpašumā, kurā it kā neviens neatrodas. Šādos apstākļos policijai bija pamats uzskatīt, ka īrnieki, iespējams, ir dzīvokli atstājuši (jo bija strīds par nenokārtotām saistībām par dzīvokļa īri). Savukārt, tiklīdz kļuva zināmi fakti, ka dzīvoklī kāds atrodas – policijas amatpersona nekavējoties lika pārtraukt dzīvokļa durvju slēdzenes urbšanu.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa piedod ticamību /Valsts amatpersona/ liecībām un /pers. B/ liecībām, no kurām izriet, ka policijas amatpersonas nebija devušas rīkojumu dzīvokļa durvis urbt, kā arī tas, kā tikko parādījās pazīmes, ka dzīvoklī ir kāda persona, tad policists lika urbšanas darbus pārtraukt.

[10.3] Pieteicēja norāda, ka pirmās instances tiesa neļāva pieteicējai iepazīties ar kriminālprocesa Nr.11352005612 materiāliem, tādējādi pārkāpjot vienlīdzības principu.

Apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālus, secina, ka ar kriminālprocesa lietas materiāliem, kuri bija saņemti tiesā 2013.gada 10.decembrī, pieteicējai nebija iespējas iepazīties 2014.gada 6.janvārī (*lietas uzziņas lapa*); apgabaltiesas ieskatā minētais noticis tādēļ, ka tiesas tulks vēl nebija pārtulkojis kriminālprocesa materiālus – liecības, kas bija sniegtas krievu valodā, un kuras bija iztulkotas valsts valodā 2014.gada 7.janvārī (*lietas II sējuma 22. un 25.lapa*). Savukārt tas, ka tiesa būtu liegusi pieteicējai iepazīties ar lietā pievainotajiem kriminālprocesa Nr.11352005612 lietas materiāliem (*lietas II sējuma 6.-25.lapa*), kuriem tiesa nav noteikusi nekādus iepazīšanas ierobežojums, vēlāk – 2014.gada 20.janvārī un 27.janvārī, kad pieteicēja vēlreiz iepazinās ar lietas materiāliem, no lietas materiāliem neizriet. Līdz ar to apgabaltiesa nekonstatē, ka tiesa būtu būtiski ierobežojusi pieteicējas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/pieteikumu par Valsts policijas faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, kā arī par mantisko zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente K.Krastiņa

Tiesneses A.Kovaļevska

L.Vīnkalna